

TERAPIA BÓLU OSTREGO I PRZEWLEKŁEGO

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów	Położnictwo
Specjalność	-
Jednostka organizacyjna	Wydział Nauk o Zdrowiu
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia (magisterskie)
Forma studiów	Studia stacjonarne
Profil studiów	Praktyczny
Cykl kształcenia	2023/2024
Kod przedmiotu	14-PO-D2.2-TBOiP
Język wykładowy	Polski
Obligatoryjność	Zajęcia obowiązkowe
Grupa zajęć, w ramach której osiąga się szczegółowe efekty uczenia się	B. Zaawansowana praktyka położnicza
Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne	Tak
Liczba punktów ECTS	2
Okres	semestr II
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	dr n. o zdr. Marta Gawlik
Prowadzący przedmiot	dr n. o zdr. Marta Gawlik

Bilans godzin i punktów

	Liczba godzin	Liczba ECTS
Łączny nakład pracy studenta	50	2
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	25	
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta	25	

Forma	Liczba godzin* i forma zaliczenia			
	Semestr I	Semestr II	Semestr III	Semestr IV
Wykłady	Godziny	15		
	Forma zaliczenia	E		
Ćwiczenia audytoryjne	Godziny			
	Forma zaliczenia			
Ćwiczenia w CSM	Godziny			
	Forma zaliczenia			
Ćwiczenia kliniczne	Godziny	10		
	Forma zaliczenia	Z/O		
Seminarium audytoryjne	Godziny			
	Forma zaliczenia			
Lektorat	Godziny			
	Forma zaliczenia			
Praca studenta	Godziny	25		
	Forma zaliczenia			

*godzina dydaktyczna oznacza 45 minut

Opis przedmiotu / modułu

Cele i założenia przedmiotu/MODUŁU:	Celem przedmiotu jest nabycie umiejętności planowania postępowania przeciwbólowego w zwalczaniu bólu ostrego i przewlekłego w wybranych jednostkach chorobowych biorąc pod uwagę: patofizjologię schorzenia, okres i przebieg choroby, indywidualne predyspozycje pacjenta, wskazania i przeciwwskazania.
Wymagania wstępne do przedmiotu/MODUŁU:	Znajomość zagadnień z zakresu anatomii fizjologii i patofizjologii człowieka.
Metody dydaktyczne	wykład informacyjny
	dyskusja
	analiza przypadków
	prezentacja multimedialna
	praca w grupach
Narzędzia dydaktyczne	rzutnik multimedialny
	plansze dydaktyczne

Modułowe efekty uczenia się

Kod modułowego efektu uczenia się	Treść modułowego efektu uczenia się	Metody weryfikacji efektu uczenia się
WIEDZA		
<u>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</u>		
B.W6.	definicję bólu ostrego i przewlekłego, jego rodzaje, mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania;
B.W7.	kategorie bólu, metody diagnostyki i monitorowania bólu nowotworowego oraz metody i narzędzia kontroli i oceny odczuwania bólu przez pacjenta;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania;
B.W8.	zasady postępowania i leczenia przeciwbólowego zgodnego z najnowszymi rekomendacjami i zaleceniami Polskiego Towarzystwa Badania Bólu;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania;
B.W9.	mechanizmy działania leków przeciwbólowych z różnych grup i ich działania uboczne w czasie terapii bólu przewlekłego;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania;
B.W10.	niefarmakologiczne metody w terapii bólu;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania;

B.W11.	zasady i odrębności w postępowaniu przy terapii przeciwbólowej pacjentów w wieku podeszłym oraz w terminalnej fazie choroby nowotworowej;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania;;
B.W12.	źródła i metody łagodzenia bólu noworodka.	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania;
<u>UMIĘTNOŚCI</u> W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.U5.	oceniać ból ostry przy zastosowaniu skali jego natężenia dobranej do danej grupy pacjentów;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U6.	oceniać kliniczne przyczyny zmian w wartościach parametrów życiowych wynikające z odczuwanego bólu i podejmować w tym zakresie działania adekwatne do stanu pacjenta;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U7.	podawać odpowiednimi drogami leki przeciwbólowe, modyfikując dawkę leku w zależności od stanu pacjenta;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U8.	stosować odpowiednie metody niefarmakologiczne łagodzenia bólu w zależności od stanu pacjenta;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U9.	dokumentować procedury realizowane w ramach terapii bólu ostrego i przewlekłego oraz prowadzić kartę leczenia bólu;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U10.	oceniać poziom sprawności poznawczej pacjenta i natężenia bólu według odpowiedniej skali;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U11.	oceniać skuteczność terapii bólu ostrego i przewlekłego;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego

		zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U12.	prowadzić edukację pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w terapii bólu przewlekłego;	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.U13.	oceniać nasilenie bólu u noworodka oraz stosować zasady postępowania przeciwbólowego i sedacyjnego na Oddziale Intensywnej Terapii Noworodka.	test pisemny jednokrotnego wyboru i/lub odpowiedź ustna; realizacja zleconego zadania; obserwacja studenta przez nauczyciela;
<u>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</u>		
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
B.K1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z różnic poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.K2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej oraz zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.K3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położonej i solidarności zawodową;	obserwacja studenta przez nauczyciela;
B.K8.	przestrzegania tajemnicy zawodowej.	obserwacja studenta przez nauczyciela;

Treści merytoryczne przedmiotu

Wykład semestr II	
Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
Patofizjologia bólu.	B.W6.,
Ból ostry. Wybrane zespoły bólu ostrego.	B.W6., B.W7., B.U6., B.U9., B.U10., B.U11., B.K1., B.K2.
Ból przewlekły. Wybrane zespoły bólu przewlekłego.	B.W6., B.W7., B.U6., B.U9., B.U10., B.U11., B.U12., B.K1., B.K2.
Leczenie i uśmierzanie bólu ostrego.	B.W8., B.W9., B.W10., B.U7., B.U8., B.U9., B.U10., B.U11., B.K1., B.K2.
Leczenie i uśmierzanie bólu przewlekłego.	B.W8., B.W9., B.W10., B.U7., B.U8., B.U9., B.U10., B.U11., B.U12., B.K1., B.K2.

Ćwiczenia kliniczne semestr II

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu kształcenia
1.	Metody monitorowania bólu.	B.W7. B.U5., B.U9., B.U10., B.U11., B.K1., B.K2.
2.	Ból nowotworowy.	B.W7., B.W9., B.W10., B.U6., B.U7., B.U8., B.U9., B.U10., B.U12., B.K1., B.K2.
3.	Leczenie bólu ostrego i przewlekłego u dzieci	B.W8., B.W9., B.W10., B.W12., B.U7., B.U8., B.U9., B.U10. B.U11., B.U13., B.K1., B.K2. B.K. 3 B.K.8
4.	Leczenie bólu u pacjentów w wieku podeszłym.	B.W8., B.W9., B.W10., B.W11., B.U7., B.U8., B.U9., B.U10., B.U11., B.K1., B.K2.
5.	Program "Szpital bez bólu".	B.U12., B.K1., B.K2. B.K.8

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma nakładu pracy studenta/Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	25
Konsultacje przedmiotowe	1
Kontakt z nauczycielem praktycznej nauki zawodu	-
Egzaminy i zaliczenia w sesji	1
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	13
Opracowanie wyników	-
Przygotowanie prezentacji/dyskusji/procesu pielęgnowania	10
Sumaryczna liczba godzin dla modułu	50
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla modułu	2

Wykaz literatury

LITERATURA PODSTAWOWA
Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu. Wyd. II, PZWL, Warszawa 2014.
Dobrogowski J., Wordliczek J., Woron J., Farmakoterapia bólu, Termedia 2014.
Malec-Milewska M., Woron J., Kompendium Leczenia Bólu, Medical Education 2017.
Kübler A., Opieka paliatywna, Urban & Partner, Wrocław 2007.

Mayzner-Zawadzka Ewa (red.): Anestezjologia kliniczna z elementami intensywnej terapii i leczenia bólu . Tom 1. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA
Ból, Kwartalnik Polskiego Towarzystwa Badania Bólu.
Terapia. Leczenie bólu, Nr 10(279), 2012.

Kryteria oceny

SPOSOBY OCENY:	
F - Formułująca	
P - Podsumowująca	
Pozytywne zaliczenie każdej z form zajęć modułu stanowi podstawę dopuszczenia do zaliczenia końcowego przedmiotu – przedmiot kończy się EGZAMINEM.	
Wykład (W)	<p>Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.</p> <p>F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem</p> <p>F2 aktywny udział w zajęciach</p> <p>F3 realizacja zleconego zadania (praca pisemna i/lub odpowiedź ustna)</p> <p>P Ustalenie oceny z wykładu odbywa się na podstawie ocen częściowych otrzymanych przez studenta w czasie trwania zajęć i obecności na zajęciach</p>
Ćwiczenia Kliniczne (Ć/KI)	<p>F1 wymagana jest 100% frekwencja, w przypadku nieobecności studenta na zajęciach zobowiązany jest on do odrobienia zajęć;</p> <p>F2 aktywny udział w ćwiczeniach,</p> <p>F3 dyskusja w trakcie ćwiczeń, sprawdzająca przygotowanie do zajęć,</p> <p>F4 realizacja zleconego zadania (praca pisemna i/lub odpowiedź ustna)</p> <p>P Ustalenie oceny z ćwiczeń odbywa się na podstawie ocen częściowych otrzymanych przez studenta w czasie trwania zajęć i obecności na zajęciach.</p>
EGZAMIN KOŃCOWY Z PRZEDMIOTU/MODUŁU	<p>Warunki dopuszczenia do egzaminu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie zaliczenia z wykładów, - uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń, <p>Forma egzaminu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpowiedź ustna

lub

- egzamin pisemny, test jednokrotnego wyboru

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ (F)			Skala ocen odpowiedzi ustnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy.	0-5	Dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	Dostateczny	9-10
		RAZEM: 16 pkt	Niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PISEMNEJ PRACY (F)			Skala ocen pisemnej pracy(F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy.	0-5	Dobry	15-16
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	13-14
4.	Spójność pracy.	0-3	Dostateczny	11-12
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	Niedostateczny	<10
6.	Estetyka pracy.	0-2		
		RAZEM: 20 pkt		

KRYTERIA OCENY TESTU JEDNOKROTNEGO WYBORU (P)	
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi,
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi,
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi,

dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi,
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi,
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi,